

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

skaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem zbornišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnina.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Ekopisti se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ornamente se plačuje od navadne vratice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## Slovenski poslanci zopet pri ministrih.

Celih 6 let moledvamo Slovenci za djansko izpeljavo v 19. članu postave od 21. dec. 1867 zajamčenih nam narodnih pravic. Toda uspeha ni. Naši državni poslanci pomagajo ministerstvu grof Taaffejevemu večino v državnem zboru ohraniti; slednji je celo nekaj resolucij sklenol, a nihče jih ne izvede. Ta jalovost političnega delovanja očividno boli tudi naše državne poslance. Sklenejo še toraj enkrat poskusiti.

Novine nam poročajo da so pod vodstvom grofa Hohenwarta slovenski poslanci dne 30. januarja šli k ministru Konradu ter mu izročili spomenico. V njej se pritožujejo zoper nedostatke pri ljudskih šolah posebno na Koroškem in Primorji. Zastran srednjih šol zahtevajo izpeljavo resolucije od leta 1880, da se na 4 nižjih razredih v gimnazijah v Mariboru, Celji, Gorici in Trstu priredijo slovenske, v Pazinu pa hrvatske paralelke uže za leto 1885/6. Dalje, naj se prihodnji slovenski učitelji na učiteljski v Mariboru in Celoveci v tistem jeziku poučujejo, v katerem bodo sami kedaj deco poučevali, namreč v slovenskem. Naposled, da se na graškem vseučilišču za prihodnje sodnike in uradnike na Slovenskem o najpotrebnejših pravoznanskih rečeh razlaga tudi slovenski.

Vsi poslanci, zlasti grof Hohenwart, so zagovarjali spomenico, katero je dr. Poklukar v imenu vseh izročil ministru. Ta je odgovoril, da hoče reč prevdarjati ali „in Erwägung ziehen.“

Isti dan pa je bilo posvetovanje v budgetnem ali proračunskem odboru, koliko denarjev se naj dovoli za srednje šole. Slovenski poslanec dr. Tonkli vpraša ministra Konrada, zakaj ni dotične resolucije izpeljal zastran slovenskih paralelk? Minister mu odgovori: zato ne, ker prvič resolucije predaleč segajo, drugič štajerski in koroški šolski sveti in deželni zbori ne zahtevajo, da bi se slovenski pouče-

valo, tretjič v Istriji so vsi zoper slovenščino in hrvaščino, četrtič Goriški deželni zbor slovenščine ni več tirjal, in petič so se Dunajski in Graški vseučiliščni profesorji pritožili, da kranjski dijaki premalo nemški znajo.

Dr. Tonkli odvrne ministru: „On sicer ni ugodnega odgovora pričakoval, vendar pa tudi takšnega ne, ki toliko nasprotuje pohlevnim tirjatvam Slovencev utemeljenim v 19. členu osnovnih pravic. Da se nekaj slovenski v gimnazijah vidi, to potrebo je spoznal budgetni odbor, tržavni zbor, veliko stotin prošelj iz Štajerskega in Kranjskega, in tudi goriški deželni zbor. Sklicavanje na Dunajske in Graško profesorje pa je neumestno, kajti iz Kranjskega še tem niti takšni dijaki došli niso, kateri bi se kaj v slovenskem jeziku bili poučevali, ti še niti v višjo gimnazijo niso prestopili, kamoli v vseučilišče. Zatorej smatra dr. Tonkli izgovore ministrove neutemeljene in zahteva iz nova da Slovincem ustreže v šolskem letu 1885/6.“

Drugi den bila je v budgetnem odboru obravnava o ljudskih šolah. Dr. Tonkli vpraša: zakaj se v Mariboru na učiteljski še zmiraj prihodnji učitelji slovenske dece v glavnih predmetih ne poučujejo slovenski, vkljub dotičnej resoluciji državnega zbora? Namesto ministra, ki ni bil navzoč, odgovoril je sekcijski načelnik in ministerski uradnik Fiedler: zato ne, ker je zraven slovenskih pripravnikov tudi še nekaj nemških.

Ta odgovor je pa slovenske poslance razjaril in so šli 5. februarja k predsedniku ministerstva, grofu Taaffeju, in se pritožili v spomenici mu izročenej. Grof Taaffe je obečal, zastran tega govoriti z ministrom Konradom!

**Povrnitev doneskov za francosko vojsko leta 1809 v Savinjski dolini.**

II. Kolikor sem poizvedeti mogel, totih 10.815 fl. še do današnjega dneva ni plačanih